

Seletuskiri linnavolikogu määruse eelnõule "Nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamise kord"

Määruse eesmärk on kehtestada nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamiseks Viljandi linnas selge kord, mis annab linna hääleõiguslikele elanikele võimaluse teha avaliku ruumi esteetilise rikastamise eesmärgil vastavaid ettepanekuid.

Määruse sisuks on selliste väikevormide linnale kuuluvale kinnisasjale paigaldamise reguleerimine, sealhulgas paigaldamise kulude katmist, omandiküsimusi, hooldust ning eemaldamist puudutavad põhimõtted.

Määruse väljatöötamise ajendiks on Viljandi linnas tekkinud olukord, kus on näha kasvavat huvi nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamise vastu, kuid puudub selge kord selle valdkonna reguleerimiseks. 2019. aastal kiitis linnavolikogu küll heaks nimeliste pinkide paigaldamise põhimõtted, kuid need on puudulikud ega puuduta monumente ja mälestustahvleid. Sellest tulenevalt on otstarbekas võtta nüüd vastu see uus määrus, milles käsitletakse neid küsimusi komplekssemalt.

Määrus reguleerib taotluse esitamist, läbivaatamist ja otsuse tegemist ning nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamist, hooldust ja eemaldamist, sellega seotud kulude katmist, lepingu sõlmimist ja omandiküsimusi.

Ettepaneku nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks linna omandis olevale kinnisasjale saab teha hääleõiguslik elanik, esitades selleks taotluse iseteeninduskeskkonnas Spoku. Taotlus tuleb esitada vähemalt 3 kuud enne pingi või mälestustahvli, vähemalt 6 kuud enne monumendi paigaldamise soovitud tähtaega. See peab sisaldama ka pingile paigaldatava teabesildi teksti, mälestustahvli kujunduskavandit või monumendi ideekavandit, ning kinnitust, et taotleja kannab paigaldamisega seotud kulud.

Taotluse läbivaatamise korraldab arhitektuuriamet, kaasates vajadusel linnavalitsuse teisi struktuuriüksusi. Esmasel läbivaatamisel kontrollitakse, kas taotlus vastab kehtestatud nõuetele ning esitatud asukoht sobib sellise nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks, küsides vajadusel ka kooskõlastust muinsuskaitseametilt. Kui ilmneb puudusi, kaasatakse nende kõrvaldamiseks taotleja. Kui kokkulepet nende kõrvaldamiseks ei saavutata, võib taotluse tagasi lükata. Taotleja võib oma taotluse igal ajal tagasi võtta, kuni ei ole sõlminud linnavalitsusega lepingut nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks. Pingitüübi valiku kooskõlastab arhitektuuriamet, võttes aluseks 2019. aastal linnavalitsuse korraldusega kinnitatud pingitüüpide piirkonnad ja linnamööbli tüübid, kuid eriilmeliste pinkide paigaldamiseks võib teha erandeid. Nimeliste pinkide ja mälestustahvlite paigaldamise otsustab linnavalitsus. Taotlus monumendi paigaldamiseks edastatakse pärast esmast läbivaatust linnavolikogu kultuurikomisjonile, mille algatusel võib linnavolikogu võtta vastu otsuse lubada monumendi paigaldamist. Kultuurikomisjon võib lükata taotluse monumendi paigaldamiseks tagasi ka esteetilistel põhjustel. Linnavolikogu langetab otsuse monumendi paigaldamise lubatavuse kohta salajasel hääletusel.

Paigaldamise korraldab taotleja koostöös Viljandi Linnahooldusega. Enne paigaldamist arvutab linnahooldus välja omapoolsete kulude eeldatava maksumuse ning linnavalitsus sõlmib taotlejaga lepingu, mille alusel väljastatud ettemaksuarve tasumine on nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamise eelduseks. Paigaldatud nimeline pink, monument või mälestustahvel on linna kasutuses, korrashoiu korraldab linnahooldus, kuid kuulub taotlejale. Taotleja surma või teovõimetuks tunnistamise korral saab omanikuks linn. Nimelise pingi amortiseerumisel asendab linnahooldus selle võimalusel samaväärsega. Ka sellisel juhul saab pingi omanikuks linn. Eemaldada võib paigaldatud nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli linnavalitsuse või linnavolikogu otsusega; taotleja nõudmisel. Viimasel juhul esitab linnavalitsus eemaldamisega seotud kulude eest ettemaksuarve. Linnaruumist eemaldatud pink, monument või mälestustahvel antakse üle taotlejale. Kui taotleja keeldub selle vastuvõtmisest, saab sellest linna omand ja selle edasise saatuse otsustab linnavalitsus.

Nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamise kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lõike 1 punkti 2 alusel ning tulenevalt avalikust huvist paigaldada Viljandi linnaruumi nimelisi pinke, monumente ja mälestustahvleid.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib Viljandi linna omandis olevale kinnisasjale nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks ettepaneku tegemist, taotluse läbivaatamise menetlust, otsuse vastuvõtmist, taotlejaga lepingu sõlmimist ning nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamist.

(2) Määruse eesmärk on võimaldada teha Viljandi linna hääleõiguslikel elanikel avaliku ruumi esteetilise rikastamise eesmärgil ettepanekuid nimeliste pinkide, monumentide ja mälestustahvlite paigaldamiseks.

§ 2. Ettepaneku tegemine

(1) Ettepaneku nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks Viljandi linna omandis olevale kinnisasjale saab teha Viljandi linna hääleõiguslik elanik (edaspidi taotleja), esitades selleks Viljandi Linnavalitsusele (edaspidi linnavalitsus) taotluse.

(2) Taotluse vormi koostab linnavalitsus.

(3) Taotlus esitatakse elektrooniliselt läbi Viljandi linna iseteeninduskeskkonna Spoku.

(4) Taotlus peab sisaldama:

- 1) taotleja andmeid (nimi, e-posti aadress, telefoninumber);
- 2) teavet selle kohta, kas tahetakse paigaldada nimeline pink, monument või mälestustahvel;
- 3) nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamise põhjendust;
- 4) nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamise asukohta;
- 5) nimelisele pingile paigaldatava teabesildi teksti, mälestustahvli kujunduskavandit või monumendi ideekavandit;
- 6) nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamise soovitud tähtaega;
- 7) kinnitust, et taotleja kannab nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamisega seotud kulud.

(5) Taotluse peab esitama vähemalt 3 kuud enne nimelise pingi või mälestustahvli, vähemalt 6 kuud enne monumendi paigaldamise soovitud tähtaega.

§ 3. Taotluse läbivaatamine

(1) Taotluse läbivaatamise korraldab arhitektuuriamet (edaspidi menetleja), kaasates vajadusel linnavalitsuse teisi struktuuriüksusi.

(2) Taotluse esmasel läbivaatamisel kontrollitakse, kas:

- 1) taotlus vastab määruses sätestatud nõuetele;
- 2) esitatud asukoht sobib sellise nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks, küsides vajadusel ka kooskõlastust muinsuskaitseametilt.

(3) Kui taotlus ei vasta määruses sätestatud nõuetele või esitatud asukoht ei sobi nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks, kaasab menetleja taotleja menetlusprosessi, et saavutada nende puuduste kõrvaldamine.

(4) Kui menetleja ja taotleja ei saavuta kokkulepet puuduste kõrvaldamiseks, võib menetleja taotluse tagasi lükata.

(5) Taotleja võib oma taotluse igal ajal tagasi võtta, kuni ei ole sõlminud linnavalitsusega lepingut nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks.

(6) Nimelise pingi pingitüübi valiku kooskõlastab menetleja, võttes aluseks linnavalitsuse 08.04.2019 korraldusega nr 183 kinnitatud pingitüüpide piirkonnad ning linnamööbli tüübid. Eriilmeliste pinkide paigaldamiseks võib teha erandeid.

(7) Nimeliste pinkide ja mälestustahvlite paigaldamise otsustab linnavalitsus.

(8) Taotlus monumendi paigaldamiseks edastatakse pärast esmast läbivaatust, kui puudusi ei esinenud või need kõrvaldati, Viljandi Linnavolikogu (edaspidi linnavolikogu) kultuurikomisjonile, mille algatusel võib linnavolikogu võtta vastu otsuse lubada monumendi paigaldamist.

(9) Linnavolikogu kultuurikomisjon võib lükata taotluse monumendi paigaldamiseks tagasi ka esteetilistel põhjustel.

(10) Otsuse monumendi paigaldamise lubatavuse kohta langetab linnavolikogu salajasel hääletusel.

§ 4. Nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamine, hooldus ja eemaldamine

(1) Nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamise korraldab taotleja koostöös Viljandi Linnahooldusega.

(2) Enne nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamist:

- 1) arvutab Viljandi Linnahooldus välja omapoolsete kulude eeldatava maksumuse;
- 2) sõlmib linnavalitsus taotlejaga lepingu nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamiseks, milles sätestatakse osapoolte õigused ja kohustused;
- 3) esitatakse taotlejale ettemaksuarve, mille tasumine on nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli paigaldamise eelduseks.

(3) Nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli korrashoiu korraldab Viljandi Linnahooldus.

(4) Paigaldatud nimeline pink, monument või mälestustahvel on linna kasutuses, kuid kuulub taotlejale. Taotleja surma või teovõimetuks tunnistamise korral saab selle omanikuks linn.

(5) Paigaldatud nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli võib eemaldada:

1) linnavalitsuse või linnavolikogu otsusega;

2) taotleja nõudmisel.

(6) Kui paigaldatud nimeline pink, monument või mälestustahvel eemaldatakse taotleja nõudmisel, esitab linnavalitsus sellega seotud kulude eest ettemaksuarve, mille tasumine on nimelise pingi, monumendi või mälestustahvli eemaldamise eelduseks.

(7) Linnaruumist eemaldatud nimeline pink, monument või mälestustahvel antakse üle taotlejale.

Kui taotleja keeldub selle vastuvõtmisest, saab eemaldatud nimelisest pingist, monumendist või mälestustahvlist linna omand ja selle edasise saatuse otsustab linnavalitsus.

(8) Nimelise pingi amortiseerumisel asendab Viljandi Linnahooldus selle võimalusel samaväärsega.

Sellisel juhul saab nimelise pingi omanikuks linn.

§ 5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.